

Documentul de referință 1

**RAPORTUL DEPARTAMENTULUI PENTRU EVALUAREA CALITĂȚII
al ARACIS
PRIVIND EVALUAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII ACADEMICE
DIN
INSTITUȚIA DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR ACREDITATĂ
UNIVERSITATEA „ȘTEFAN CEL MARE” DIN SUCEAVA**

1. *Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava*, cu sediul în Suceava, str. Universității, nr. 13, Suceava, cod 720229, România, denumită în continuare pe scurt *Universitatea* sau *USV* este o instituție de învățământ superior de stat.

2. Evaluarea instituțională externă s-a făcut în perioada 07-09.07.2008, fiind efectuată în conformitate cu prevederile *Metodologiei de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță și a Ghidului activităților de evaluare a calității programelor de studii universitare și a instituțiilor de învățământ superior*, la nivelul instituției, 7 programe de studiu de licență (*Filosofie, Limba și literatura engleză – Limba și literatura germană/ Limba și literatura română, Administrarea Afacerilor, Silvicultură, Controlul și expertiza produselor alimentare, Sisteme electrice și Tehnologia construcțiilor de mașini*) oferite de *Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava*. Din cele șapte programe de studiu, menționate mai sus, 1 a fost evaluat anterior vizitei efectuată de comisia de evaluare instituțională externă, de către experți evaluatori de specialitate ai ARACIS, în conformitate cu metodologia și standardele specifice

3. Principalele obiective avute în vedere pe parcursul evaluării externe la *Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava* au fost următoarele:

- a. Să contribuie la promovarea și asigurarea unei înalte calități în procesul de predare-învățare în instituțiile de învățământ superior;
- b. Să asigure studenților, angajatorilor și publicului un acces cât mai larg și rapid la informații clare, de încredere și explicite despre modul în care fiecare instituție oferă programe de studii, diplome și calificări, care respectă cerințele naționale, în conformitate cu standardele academice europene și principiile de calitate;
- c. Să asigure faptul că, în situațiile în care calitatea programelor de studii este deficitară, procesul de evaluare externă creează premisele pentru inițierea acțiunilor de îmbunătățire a acestora;
- d. Să asigure mecanisme de evaluare externă prin care sunt garantate calitatea procesului de predare-învățare, transparența gestiunii și responsabilitatea publică a instituțiilor de învățământ superior.

4. În cadrul procesului de evaluare instituțională externă, ARACIS a luat act de cererea de evaluare depusă de USV și de îndeplinirea condițiilor contractuale pentru evaluarea instituțională și a cel puțin 20% din programele de studiu din ciclul I de studii universitare.

La data evaluării externe în cadrul Universității funcționează următoarele facultăți: Facultatea de Educație Fizică și Sport, Facultatea de Inginerie Alimentară, Facultatea de Inginerie

Electrică și Știința Calculatoarelor, Facultatea de Inginerie Mecanică, Mecatronică și Management, Facultatea de Istorie și Geografie, Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării, Facultatea de Silvicultură, Facultatea de Științe Economice și Administrație Publică.

5. Comisia de experți evaluatori care a efectuat vizita a avut următoarea componență:

Director de misiune: Profesor universitar dr. Mircea Cristel MUTHU - membru al Consiliului ARACIS – Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca

Coordonatorul echipei de experți: Profesor universitar dr. Alexandru ȚUGUI – Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Comisia de evaluare instituțională:

Nr.crt.	Numele și prenumele	Programul evaluat	Observații
1.	Prof. univ. dr. ing. Nicolae ILIAȘ	Evaluator comisie instituțională	Universitatea Tehnică din Petroșani

Comisia pentru evaluarea programelor :

Nr. crt.	Numele și prenumele	Programul evaluat	Observații
1.	Prof. DUMITRU MIRCEA – Univ. din București	<i>Filosofie</i>	
2.	Prof. OLTEAN ȘTEFAN – Univ. „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca	<i>Limba și literatura engleză – Limba și literatura germană / Limba și literatura română</i>	
3.	Prof. CATANĂ DOINA – Univ. Tehnică din Cluj-Napoca	<i>Administrarea afacerilor</i>	
4.	Prof. ABRUDAN IOAN – Univ. „Transilvania” din Brașov	<i>Silvicultură</i>	Evaluat în 02-04.07.2008
5.	Prof. ALEXE PETRU – Univ. „Dunărea de Jos” din Galați	<i>Controlul și expertiza produselor alimentare</i>	
6.	Prof. COVRIG MIRCEA – Univ. Politehnica din București	<i>Sisteme electrice</i>	
7.	Prof. LUPULESCU NOURĂȘ – Univ. „Transilvania” din Brașov	<i>Tehnologia construcțiilor de mașini</i>	

Studenți evaluatori :

Nr.crt.	Numele și prenumele	Observații
1.	BRUMĂ TRAIAN	Universitatea din București
2	MATETOVICI IRINA	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca

1 program de studiu, din cele menționate mai sus, au fost evaluate anterior vizitei efectuată de comisia de evaluare instituțională externă, de către experți evaluatori de specialitate ai ARACIS, în conformitate cu metodologia și standardele specifice.

6. Raportul reprezentanților studenților care au participat la vizita a fost înregistrat la ARACIS cu numărul 4950/5 din data de 11.07.2008.

7. Din partea Comisiei de audit extern a participat domnul Prof.univ.dr. Cezar Bârzea – Institutul de Științe ale Educației.

8. La vizită a participat un expert evaluator din străinătate în persoana domnului profesor universitar **Alexandru HERLEA – Universitate de Technologie de Belfort Montbeliard (Franța)**. Raportul evaluatorului extern a fost primit și înregistrat la ARACIS cu numărul 5014 din data de 14.07.2008.

9. Scrisoarea ARACIS către universitate a fost trimisă la data de 22.09.2008, iar răspunsul universității a fost primit la data de 24.09.2008.

10. Din analiza documentelor referitoare la procesul de evaluare externă și a altor date publice avute la dispoziție de ARACIS rezultă următoarele elemente:

Din cele 7 rapoarte întocmite de experții de specialitate a rezultat că sunt îndeplinite toate criteriile, standardele și indicatorii de performanță, fie la valorile minime, fie la nivelul ref1/ref2.

Comisia de experți evaluatori	Calificativ propus	Observații
Instituțională	Grad de încredere ridicat	Universitatea are o dotare modernă cu echipamente specifice, pentru învățământul ingineresc, socio-uman și economic, dar și pentru cercetare. Din evaluarea instituțională și din evaluările pe programe a rezultat că sunt îndepliniți toți indicatorii cantitativi și calitativi aferenți infrastructurii academice, ceea ce demonstrează că universitatea poate să asigure derularea în condiții normale a procesului de predare-învățare. Declarațiile din rapoartele de autoevaluare cu privire la infrastructura academică au fost confruntate cu datele din Compartimentul financiar-contabilitate, probate cu documente justificative corespunzătoare.
<i>Filosofie</i>	Încredere	Misiunea didactică este îndeplinită prin prezența în program a tuturor disciplinelor fundamentale de bază și a disciplinelor de specializare. Catedra are un plan propriu de cercetare științifică. Procesul didactic este adaptat în permanență centrării învățământului pe student. Bază materială cu dotări moderne corespunde cerințelor actuale.
<i>Limba și literatura engleză – Limba și literatura germană/ Limba și literatura română</i>	Încredere	Program care răspunde cerințelor economice și educaționale din zona Bucovinei. Corp profesoral bine pregătit, tânăr, cu intenții bune și perspective frumoase. Există teme de cercetare în derularea cărora, alături de cadre didactice, doctoranzi și studenți masteranzi, sunt cooptați și studenți din programul de licență.
<i>Administrarea afacerilor</i>	Încredere	Programul dispune de cadre didactice competente, cu rezultate deosebite în cercetare; dotarea bazei materiale este corespunzătoare. Se remarcă implicarea în cooperări internaționale în plan academice și al cercetării, legături excepționale cu mediul economic zonal.

<i>Silvicultură</i>	Încredere	Misiunea didactică și de cercetare a programului este clar precizată și prezentată în Planul strategic al facultății. Există colaborări cu facultățile și universitățile cu programe de studii similare sau apropiate din țară și străinătate. cadrele didactice au elaborat în ultimii ani 19 cursuri tiparite iar pentru toate disciplinele titularii au elaborat suporturi de curs tiparite sau în format electronic, majoritatea disponibile pe site-ul universității. Studenții sunt implicați împreună cu cadrele didactice în contracte și proiecte de cercetare. S-a constatat că practica de specialitate se desfășoară la un nivel care necesită îmbunătățiri iar dotarea unor laboratoare de profil tehnic nu corespunde încă în totalitate cu standardele actuale.
<i>Controlul și expertiza produselor alimentare</i>	Încredere	Acest program are o tradiție fructuoasă, există colaborări științifice, didactice sau contractuale cu multe instituții de învățământ superior din țară și din străinătate. Direcțiile principale ale cercetării sunt către dezvoltarea biotehnologiilor alimentare, către controlul și expertiza produselor alimentare, către evitarea și identificarea falsificărilor produselor alimentare, dezvoltarea unui centru de cercetare pentru siguranța alimentară.
<i>Sisteme electrice</i>	Încredere	Există bază materială corespunzătoare asigurării unei bune pregătiri a absolvenților. Se remarcă existența unui centru de cercetare acreditat tip B (EMAD) în domeniul programului și a unei școli de inventică, cu activitate recunoscută pe plan național și internațional. Facultatea organizează în domeniul programului o Conferință internațională și un Simpozion Internațional și editează împreună cu Academia de Științe Tehnice o revistă de specialitate, tip B+.
<i>Tehnologia construcțiilor de mașini</i>	Încredere	Programul este bine structurat și răspunde cerințelor de calitate impuse (acoperire corespunzătoare cu cadre didactice, bază materială foarte bună) Există colaborări cu alte instituții de învățământ, atât din țară cât și din străinătate.

Concluzia experților evaluatori pe programele evaluate, care au primit în totalitate calificative „încredere”, și pe componența instituțională a fost că *Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava prezintă un grad de încredere ridicat* din punct de vedere al interesului public, precum și a măsurilor asigurate pentru creșterea calității în procesul de predare-învățare și în exercitarea dreptului legal de acordare a diplomelor și calificărilor.

10.1. Din Raportul preliminar al Coordonatorului de misiune rezultă următoarele:

Sinteza constatărilor:

Evaluarea instituțională externă s-a realizat în conformitate cu metodologia, standardele și indicatorii de calitate ARACIS, având ca obiective principale certificarea (acreditarea) procesului instructiv-educativ, respectiv a programelor de studiu, cercetarea științifică, structurile de conducere academice, instituționale, tehnice, administrative, economice și manageriale precum și evidențierea realizărilor academice, științifice, profesionale, manageriale, sociale, cultural-artistice, sportive și de imagine, la nivel național și internațional, ale Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava. În procesul de evaluare instituțională externă,

comisia a analizat și concluziile, recomandările și propunerile făcute de către experții ARACIS care au evaluat cele 7 programe de studiu (1 evaluat anterior vizitei instituționale).

Misiune, obiective și integritate academică

Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava este o instituție de învățământ superior de stat, acreditată care funcționează în conformitate cu principiile Declarației Drepturilor Omului și a altor documente cu vocație universală, cu valorile Procesului Bologna și în baza Constituției României, Legii învățământului, Legii statutului personalului didactic, Cartei universitare și a regulamentelor aprobate de Senatul propriu. USV reprezintă pentru regiunea din nordul țării noastre un simbol de cultură, de cercetare și educație.

Universitatea funcționează în baza Ordinului Ministerului Învățământului f.n. din 13 septembrie 1963, când se înființează la Suceava Institutul Pedagogic de 3 ani (Anexa I.a.01). Institutul Pedagogic din Suceava se transformă în baza Decretului Consiliului de Stat nr. 209/12.07.1977 în Institut de învățământ superior, pentru ca ulterior prin HG nr. 225/7.03.1990, acesta se transformă în Universitate. Denumirea de Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava se stabilește în baza Notei Guvernului din 04.01.1991 și a Ordinului nr. 4894/22.03.1991. Aceasta este comunicată Universității prin Adresa nr. 34.096/25.03.1991.

Potrivit Cartei Universitare, *Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava* este o instituție de învățământ superior de stat, acreditată care funcționează în conformitate cu principiile Declarației Drepturilor Omului și a altor documente cu vocație universală, cu valorile Procesului Bologna și în baza Constituției României, Legii învățământului, Legii statutului personalului didactic, Cartei universitare și a regulamentelor aprobate de Senatul propriu.

Misiunea și obiectivele asumate de Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava o individualizează în sistemul național de învățământ superior, în Spațiul European al Învățământului Superior și în Spațiul European al Cercetării Științifice. Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava și-a asumat drept misiune pregătirea de specialiști în diverse domenii economico-sociale, participând activ la susținerea și transmiterea științei și culturii, contribuind la îmbogățirea patrimoniului local și național de cunoaștere prin cercetare științifică. Universitatea își asumă rolul de centru cultural și civic, de formare și difuzare a valorilor culturale, științifice și sociale, atât la nivel regional cât și național.

Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, își asumă răspunderea de a forma specialiști competenți care să corespundă exigențelor pieței muncii, de a dezvolta activitatea de cercetare științifică, fundamentală și aplicativă, în concordanță cu standardele naționale și internaționale, de a integra structurile universitare proprii în Sistemul universitar al Uniunii Europene și de a promova valorile și tradițiile culturii și civilizației din Bucovina, cu specificul ei multicultural și intercultural.

Pentru desfășurarea eficientă a activităților universitatea și-a elaborat un regulament de funcționare internă care respectă reglementările legale în vigoare, (Regulament intern USV) iar pe baza acestor două documente fundamentale s-au realizat regulamente specifice fiecărui domeniu de activitate din universitate, în total peste 40 regulamente care sunt făcute cunoscute comunității prin publicare (<http://www.usv.ro>).

Conducere și administrație

Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava dispune de un sistem de conducere universitară coerent, integrat și transparent bazat pe o administrație eficientă și eficientă, adaptată misiunii și obiectivelor asumate și care funcționează în conformitate cu legislația în

vigoare. Senatul și Biroul Senat constituie organismele de decizie în concordanță cu prevederile Cartei universitare

În toate structurile de conducere sunt reprezentați și studenții în conformitate cu ponderea prevăzută de lege. Reprezentanții studenților în structurile de conducere universitară sunt aleși prin vot de către asociațiile studențești în conformitate prevederile Regulamentului activității universitare a studenților și Cartei universitare. Mecanismele de alegere respectă principiile democrației academice și normele de reprezentare prevăzute de lege și de Carta universitară. Studenții sunt reprezentați în toate structurile de conducere, numărul acestora fiind în conformitate cu reglementările legale.

Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava dispune de un plan strategic pe termen lung și mediu, anual se actualizează prin planurile operaționale, aprobate de Senatul universității ținând seama de evoluția și contextul național și internațional. În procesul managerial s-au urmărit creșterea implicării tuturor eșaloanelor decizionale – decanii, șefii de catedră, centre de cercetare științifică, direcții, etc. Este de menționat creșterea autonomiei decizionale a facultăților, departamentelor, centrelor de cercetare, în vederea eficientizării întregii activități din universitate. Autonomia decizională atât la nivelul universității cat și la nivelul structurilor subsecvente a fost asumată simultan cu asumarea responsabilității publice pentru demersurile inițiale.

Sistemul de conducere al Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava asigură, prin mecanisme financiare și administrative, accesul optimizat la resursele informaționale și de comunicare, inclusiv internet, intranet, e-mail, cu mențiunea că sistemul informatic al USV cuprinde procesul de învățământ, managementul universitar, cercetarea științifică, activitățile financiar-contabile. În cadrul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava informatizarea administrației este dezvoltată atât la nivel de facultate cât și de universitate.

Patrimoniu, dotare, resurse financiare alocate

Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava dispune în proprietate de un campus universitar cu 18 clădiri principale, situat în centrul municipiului Suceava, care are 10 corpuri de învățământ și cercetare, 4 corpuri de cazare, un restaurant universitar, o sală de sport, o bază sportivă, și un corp administrativ, corespunzător dotate, în conformitate cu specificul fiecărui program de studiu și al tuturor activităților desfășurate în universitate. De asemenea, universitatea are în proprietate în județ 3 complexe :

- baza didactică Gălănești;
- cabana de vânătoare Șipoțel – Rîșca;
- centrul teritorial de învățământ la distanță din Vatra Dornei.

Acestea sunt utilizate atât în procesul de învățământ (practică de specialitate, spații organizare Școli de vară) dar și pentru petrecerea timpului liber, dotate după caz, cu săli de conferințe, spectacol, cu dormitoare, săli de masă, teren de sport unde studenții au acces la sfârșit de săptămână și în timpul vacanțelor Spațiile de învățământ și cercetare ale universității sunt în proprietatea acesteia.

Universitatea asigură, prin intermediul bibliotecii, resurse de învățare (manuale, tratate, periodice, brevete, standarde) pentru toate programele de studii și puncte de documentare atât în format clasic cât și în format electronic. Fondul total cuprinde peste 275.000 exemplare, din care 13000 reprezintă fond de carte veche și 24 incluse în patrimoniul cultural (Biblia de la Blaj din sec. 16/17).

Universitatea dispune de bibliotecă proprie dotată cu 6 săli de lectură cu acces la raft având o suprafață de 819 m², 429 locuri și un fond de carte de peste 275.000 de volume,

corespunzător programelor de studiu din planurile de învățământ. Multiplicarea cursurilor este asigurată de Editura Universității.

Printr-un ambițios program de investiții derulat, mai ales, în ultimii doi ani, au fost reabilitate și modernizate căminele studențești ceea ce permite oferirea unor locuri de cazare la standarde semnificativ îmbunătățite care se adaugă și o cantină studențească. Sunt asigurate și serviciile aferente de asistență medicală pentru studenți într-un cabinet medical dotat modern și prevăzut cu cadre medicale de specialitate care contribuie la menținerea stării de sănătate a studenților.

Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava dispune de un program ambițios dar sustenabil de modernizare a logisticii universitare, finanțat din fonduri publice, din fonduri proprii, din surse atrase prin proiectele de cercetare pe care le-a câștigat și din alte surse. Astfel, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava are cuprinse în strategia proprie de dezvoltare pentru perioada 2008-2012 obiective privind dotarea laboratoarelor și centrelor de cercetare cu echipamente moderne care să asigure dezvoltarea competențelor ingineresti și rezultatele performante în cercetarea științifică. Creșterea autonomiei financiare a facultăților are ca obiectiv implicarea tuturor membrilor comunității universitare în procesul de modernizare a tuturor spațiilor de învățământ (amfiteatre, săli de seminar etc.) și dotarea lor cu mijloace informatice.

Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava dispune de un Regulament privind acordarea de burse și alte forme de sprijin material studenților, pe care îl aplică în mod consecvent. Bursele și alte forme de sprijin material sunt acordate din alocații de la bugetul de stat și din resurse proprii.

Conținutul programelor de studiu

Toate programele de studii pe care universitatea le organizează sunt aprobate prin Hotărâri ale Guvernului. Conținutul fiecărui program de studii se află în responsabilitatea unei facultăți și a unei catedre. La nivelul universității se stabilesc în consiliile profesionale și se aprobă în Senatul universității competențele generale și de specialitate care corespund fiecărui program de studiu precum și standardele cu privire la pregătirea fundamentală.

În cadrul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava există un Centru Interinstituțional de Consiliere și Orientare Profesională care asistă studenții în vederea opțiunilor de carieră profesională activitatea acestuia trebuind să fie mai bine promovată și cunoscută în rândul studenților. Unii angajatori efectuează vizite și stabilesc întâlniri cu studenții din ultimul an de studiu la licență pentru prezentarea ofertei de job-uri, respectiv pentru selectarea potențialilor candidați chiar înainte de susținerea examenului de licență și a proiectului de diplomă.

Activitatea de cercetare științifică

În cadrul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava există 10 domenii de doctorat și își desfășoară activitatea 22 de conducători de doctorat, care coordonează activitatea celor 243 de doctoranzi, din care 37 de doctoranzi cu frecvență și 206 de doctoranzi fără frecvență. Colaborarea la înalt nivel a specialiștilor din universitate cu personalități remarcabile din lumea științifică este sintetizată prin lista celor 37 cercetători de prestigiu internațional cărora li s-a conferit titlul de doctor Honoris Causa al USV în perioada 1999-2007.

Personalul de cercetare din centrele de cercetare ale USV este cuprins în următoarele centre: Centrul de cercetare științifică în calculatoare – CCSC, Centrul de cercetare în domeniul mașini, aparate și acționări electrice – EMAD, Centrul de cercetare în sisteme de

control a proceselor – SISCON, Centrul de Cercetare - INTERLITTERAS, Centrul de cercetare Analiza discursului – CADISS, Centrul de Cercetări de Geografie Aplicată - CGA– în total 124 de cercetători (aproximativ 40% din personalul didactic al USV).

Numărul total de proiecte naționale de cercetare care s-au derulat în perioada 2005-2007 a fost de 178 în valoare de 17.172.292 lei (a se compara cu cele 48 de proiecte naționale din perioada 2003-2004, cu o valoare de aproximativ 20 ori mai mică). În perioada 2005-2007 s-au derulat 32 de proiecte de cercetare cu finanțare externă în valoare de peste 2 milioane de euro.

Activitatea financiară a Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava

Activitățile financiare ale universității se desfășoară în baza unui buget de venituri și cheltuieli aprobat de Senatul universității. Structura acestuia este prezentată anual Senatului Universității. USV dispune de cod fiscal și operează cu conturi bancare specifice, a căror situație este urmărită lunar și certificată anual. Bugetul de venituri și cheltuieli este defalcat pe facultăți astfel încât activitățile financiare și cheltuielile salariale sînt monitorizate lunar în scopul asigurării unei funcționări sustenabile a fiecărei structuri instituționale

Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava dispune de resurse financiare din finanțarea de bază și din venituri proprii, suficiente pe termen scurt, mediu și lung pe care le alocă în mod strategic pentru a-și realiza în mod adecvat misiunea și obiectivele fixate. de un buget anual de venituri și cheltuieli aprobat de Senat, care este respectat în mod riguros. Pe lângă asigurarea finanțării activităților didactice și cercetare, universitatea a dispus anual de resurse financiare de rezervă, destinate finanțării, prin atragerea de fonduri din contracte de cercetare, proiecte de dezvoltare, sponsorizări și prin planificarea riguroasă a cheltuielilor de investiții. Ca urmare a acestei politici, de la an la an universitatea dispune de lichidități rezultate din definirea clară a politicilor de investiții și de gestiune financiară.

Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava are un Compartiment de audit intern care execută auditarea internă. Rezultatele auditului intern sînt publicate în Raportul anual privind asigurarea calității în universitate, disponibil pe site-ul universității. Periodic instituția este auditată extern de Curtea de Conturi și de serviciul specializat al MECT. Rezultatele finale ale rapoartelor de audit și planurile de măsuri corespunzătoare remedierii situațiilor constatate sînt prezentate spre analiză și decizie Senatului Universității

Structuri și politici pentru asigurarea calității

Problematica asigurării calității a fost o preocupare permanentă a managementului și a personalului didactic și administrativ din Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava. În anul 2000 s-a înființat Departamentul pentru Managementul Calității. În anul 2005 Sistemul de asigurarea și managementul calității a fost reorganizat fiind înființată, conform legii, Comisia de evaluare și asigurarea a calității din universitate, iar ulterior s-au înființat astfel de comisii și la nivel de facultăți / DPPD. Au fost numiți responsabili pentru asigurarea calității la nivel de catedră, cu responsabilități și la nivelul programelor de studii pentru monitorizarea permanentă a modului de integrare a noilor tehnologii de predare, centrarea pe student a acestora, îmbinarea predării cu învățarea și cu metodele de examinare și evaluare.

O atenție deosebită s-a acordat cunoașterii de către studenți a documentelor și aflării opțiunilor acestora. Acest lucru a fost realizat practic prin cooptarea în Departamentul pentru asigurarea calității a unui student, reprezentant al organizațiilor studențești din Universitate. În corelație cu schimbările legislative, Comisia pentru asigurarea calității și-a modificat structura și componenta, dar rolul acesteia a rămas neschimbat fiind stabilit prin Regulamentul de organizare a Comisiei pentru Asigurarea Calității.

Strategia în domeniul calității, regulamentele, procedurile, sunt avizate de CEAC și apoi supuse dezbaterii publice, urmate de aprobarea în Senatul universității. Toate documentele sistemului de calitate sunt publicate pe site-ul Calității și sunt accesibile în sistemul Intranet și parțial Internet. Anual CEAC publică pe site raportul calității academice din universitate în care sunt propuse măsuri de îmbunătățire a calității academice. DAC colaborează cu universități din țară și cu ARACIS pentru identificarea bunelor practici în domeniul asigurării și al managementului calității educației

Aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studiu

În domeniul educației, principalul obiectiv al USV este ca specializările să fie de orizont mai larg și atractive pentru viitorii studenți.

În Universitatea „Ștefan cel Mare” există o preocupare majoră pentru inițierea, aprobarea, monitorizare și evaluarea periodică a programelor de studiu, elaborandu-se în acest sens Regulamentul și procedurile privind inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studiu. Acest regulament se aplică din 2007 iar la nivelul facultăților și al programelor de studiu există informații și urmează să se realizeze baze de date care să permită corelarea mai bună a competențelor absolvenților cu cerințele pieței muncii. Acestea se aplică în toate facultățile și la toate programele de studii. Procedura precizează și modalitatea de îmbunătățire a planurilor de învățământ

Evaluarea studenților

Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava a implementat sistemul de credite transferabile care constituie un instrument eficient pentru participarea studenților USV în fluxul schimburilor academice naționale și internaționale. Senatul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava a aprobat varianta curentă a Regulamentului privind activitatea profesională a studenților.

În USV există un Regulament cadru privind examinarea și notarea studenților, care prevede detalii privind activitatea de predare, seminarizare, laborator și de examinare a studenților. Regulamentul prevede prezenta la examinare a doua cadre didactice, titularul cursului și un alt cadru didactic de specialitate conform unei programări afișate de secretariate cu cel puțin o săptămână înainte de sesiune. Metodele și procedeele de examinare a studenților sunt inserate în programele analitice ale disciplinelor și sunt comunicate studenților la începutul activității didactice. Titularii de disciplină prezintă studenților la începutul fiecărui semestru modalitatea de notare pe parcursul semestrului, modalitatea de examinare (la examen sau colocviu) și de calcul a notei finale la disciplină..

Baza de date pentru asigurarea internă a calității

Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava are un sistem informatic care facilitează colectarea, prelucrarea și analiza datelor și informațiilor relevante pentru evaluarea și asigurarea instituțională a calității. Pentru fiecare disciplină, devine activ pe durata sesiunii sistemul de evaluare on-line, de către studenți, a conținutului cursului, respectiv a prestației cadrului didactic. Rezultatele acestei evaluări pot fi accesate direct de șeful de catedră, respectiv decanul facultății care gestionează respectiva disciplină.

Transparența informațiilor de interes public

Universitatea oferă toate informațiile relevante pentru mediul social și economic privind învățământul (admitere, perioada studiilor, absolvenți), cercetarea, situațiile financiare iar oferta de informații publice este comparabilă cu cea oferită de universitățile din UE.

Site-ul universitatii corespunde celor mai exigente cerințe. Aici sunt disponibile:

- informații pentru candidați privind admiterea și oferta educațională

- prezentarea structurii universității la nivel de facultate și catedre
- prezentarea departamentelor
- documente și regulamente
- anunțuri care privesc viața internă (conferințe, workshopuri, posturi vacante, licitații etc.)

USV și toate facultățile acesteia/DPPD oferă date și informații, cantitative și calitative, corecte și actuale despre programele de studii, planurile de învățământ, diplome studii, admitere, calificări, personalul didactic și de cercetare, despre facilitățile oferite studenților, despre alte aspecte de interes public prin site-ul universității, afișare, prin pliante, presă, televiziune, târguri educaționale, conferințe de presă, ghidul studentului, ghidul admiterii etc.

Sistemul de management al universității, Oficiul juridic, promovează și publică toate hotărârile, documentele și regulamentele prin postare pe pagina web. În acest mod este asigurată transparența în luarea deciziilor, membrii comunității academice fiind înștiințați asupra tuturor deciziilor conducerii.

Concluzii

Din cele 8 fișe ale vizitei (la nivel instituțional și 7 programe de studii) coroborate cu rapoartele aferente întocmite a rezultat că toate cerințele normative obligatorii sunt îndeplinite, atât pentru instituție, cât și pentru fiecare program evaluat, conform Fișei Vizitei, partea a) "Verificarea Îndeplinirii Cerințelor Normative Obligatorii". Totodată, s-a constatat că indicatorii de performanță sunt îndepliniți, fie la valorile minime, fie la nivelul ref1/ref2, conform Fișei Vizitei, partea b), "Standarde și Indicatori de Performanță".

Din evaluarea instituțională și din evaluările pe programe a rezultat că sunt îndepliniți toți indicatorii cantitativi și calitativi aferenți infrastructurii academice, ceea ce demonstrează că universitatea poate să asigure derularea în condiții normale a procesului de predare-învățare. Facem precizarea că declarațiile din rapoartele de autoevaluare cu privire la infrastructura academică au fost confruntate cu datele din Compartimentul financiar-contabilitate, probate cu documente justificative corespunzătoare.

Experții evaluatori implicați în procesul de evaluare pe parcursul vizitei au susținut în rapoartele lor individuale cu argumente enumerate în fișa vizitei că USV asigură derularea activităților de educație și cercetare prin apelarea la cele mai bune practici rezultate din propria experiență sau sistematizate pe baza schimburilor de experiență cu universități similare din lume.

Recomandări

Comisia de evaluare a formulat următoarele recomandări:

1. Refacerea raportului numeric dintre cadrele didactice și studenți în acord cu standardele actuale.
2. Reducerea, la unele facultăți, a numărului mare de posturi vacante și, implicit, a deficitului bugetar substanțial.
3. Atragerea unui număr – semnificativ pentru oportunitățile oferite de U.S.M.S. – de studenți străini și, în acest sens, organizarea unor programe de studiu într-o limbă de circulație.
4. Ameliorarea procesului de recrutare a candidaților printr-o publicitate adecvată, precum și prin promovarea specializărilor.
5. Flexibilizarea programelor de studiu pentru cel puțin 30% din numărul de credite ale unui program de studiu. Recomandăm ca paleta de alegeri să fie lărgită și prin oferirea posibilității studenților de a alege și dintre disciplinele altor facultăți ale universității.
6. Îmbunătățirea semnificativă a indicatorilor de calitate (I.C.6), în vederea eliminării – pe termen scurt – a evoluției oscilante, finalizată, în prezent, cu poziționarea pe locurile 23-28 per amsamblul universităților din România.

7. Amplificarea numărului de studii publicate în reviste cotate în baze de date internaționale.
8. Crearea unor **centre de excelență** intra și multidisciplinare care să angajeze grupuri de facultăți.
9. Crearea, acolo unde există potențialul necesar, a unor școli doctorale în domeniu (ex. Tehnologia construcției de mașini).
10. Eficientizarea mecanismului de evaluare a profesorilor de către studenți, în așa fel încât profesorii care utilizează metode atractive să poată fi diferențiați de cei care folosesc metode neadecvate. În acest sens, trebuie corijate evaluările efectuate de studenți ca și **evaluările colegiale**, finalizate, așa cum documentele o atestă – cu procente de 65 și respectiv de 95,19% la calificativul *Foarte bine*.
11. Recomandăm înființarea unui fond din care să fie premiate cadrele didactice cu rezultate didactice și științifice foarte bune.
12. Echilibrarea, respectiv normalizarea indicelui de promovabilitate, exagerat pentru perioada 2005-2007 (100%).
13. Dezvoltarea unei politici internaționale mai eficace, fundamentată prioritar pe cercetare dar și pe mobilitățile studenților (reduse actualmente la cca. 0,5% din numărul total al acestora). Este de dorit augmentarea parteneriatelor cu universități privilegiate din spațiul U.E., în vederea integrării U.S.M.S. în marile rețele universitare euro-atlantice, așa cum este *La Société Européenne de la Formation d'Ingenieurs* (S.E.F.I.).
14. Inițierea de colaborări internaționale la nivelul **doctoratelor și masteratelor**, numărul de 3 teze în cotutelă inițiate până în prezent fiind insuficient.
15. Augmentarea colaborărilor naționale și mai ales internaționale la nivel de biblioteci.
16. Întrucât sistemul de tutoriat este unul din factorii cheie în realizarea unui mediu de învățare centrat pe student, recomandăm universității îmbunătățirea acestui sistem și prin remunerarea activităților de tutoriat și definirea lor clară în fișa postului cadrelor didactice.
17. Constituirea Departamentului de Cercetare pentru demararea unei competiții interne de granturi și implicarea studenților în activitatea de cercetare.

Recomandăm conducerii **Universitatea "Ștefan cel Mare" din Suceava** să susțină cu toate resursele necesare procesul de îmbunătățire continuă a calității în toate activitățile desfășurate.

Prin urmare, Comisia de evaluare instituțională externă propune acordarea calificativului „**grad de încredere ridicat**” Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, în ceea ce privește managementului instituției în materie de asigurare a calității programelor de studii și de respectare a standardelor academice de acordare a diplomelor de absolvire.

10.2. Din Raportul studenților rezultă următoarele:

Raportul întocmit de studenți semnalează aspectele pozitive dar și aspectele negative din Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava care conduc la o serie de recomandări:

1. În stabilirea disciplinelor opționale să se țină seama de preferințele studenților.
2. Înlocuirea metodele de predare-învățare neatractive și ineficiente și îmbunătățirea relației dintre cadrele didactice și studenți astfel încât să devină una de parteneriat.
3. În evaluarea cadrelor didactice să se țină cont mai mult de evaluarea făcută de studenți.
4. Creșterea numărului de studenți implicați în programele de mobilități.
5. Actualizarea și creșterea fondului de carte al bibliotecii.
6. Îmbunătățirea sistemului de tutoriat.

Analizând în ansamblu situația instituției, studenții consideră că aceasta poate primi un aviz favorabil din partea comisiei.

10.3 Din Raportul evaluatorului extern cităm următoarele:

Suite à ma participation à la mission d'évaluation de la démarche et de la gestion qualité à l'Université de Suceava, je souhaite mettre en évidence quelques points forts et quelques points, tels que je les ai perçus et faire quelques recommandations.

Points forts :

- L'université Stefan cel Mare Suceava est une université multi disciplinaire placée dans une région de grande richesse culturelle y compris dans ses aspects transfrontaliers.
- Le corps d'enseignants-chercheurs est jeune, dynamique, ouvert à la nouveauté et concerné par l'évolution de l'enseignement et de la recherche au niveau européen. 50% des enseignants-chercheurs ont effectué un stage de minimum 6 mois à l'étranger ; la moyenne d'âge est de 40 ans.
- L'équipe dirigeante est efficace et soudée. Elle a su imprimer une réelle dynamique au développement de la démarche qualité à tous les niveaux allant de la modernisation des infrastructures au recrutement des enseignants-chercheurs. Elle commence à développer une gouvernance basée sur une logique des projets.
- L'université est alignée pour l'enseignement sur le Processus de Bologne et bénéficie au niveau de la recherche des laboratoires assez bien équipés et d'une capacité relativement élevée de rédaction des projets et d'attraction des moyens financiers. A la Faculté d'Ingénierie Electrique et de Génie Informatique, plus de la moitié des fonds provient des projets. L'université de Suceava a un nombre assez important de contrats de recherche, près de 200 dans les 5 dernières années dont 55 avec différentes sociétés privées et 14 contrats internationaux réalisés en partenariat avec des universités étrangères et financés par des fonds européens .

Points faibles :

- L'Université de Suceava est encore peu ouverte à une pédagogie basée sur des programmes et projets (programme based learning ; project based learning), approche qu'on développe dans des nombreuses universités européennes.
- Une collaboration internationale assez faible au niveau des doctorats et des masters. Seulement 3 thèses en cotutelle ont été soutenues et l'Université ne participe à aucun Master Erasmus-Mundus.
- Un nombre relativement réduit des bibliothèques partenaires surtout au niveau international où il n'y a que 37 partenaires.
- Une mobilité étudiante sortante faible qui s'explique en grande partie par les difficultés de financement des séjours à l'étranger. Une mobilité entrante très faible.

- Les stages pratiques dans l'entreprise occupent une place trop réduite au niveau de la formation. Cette remarque ne s'adresse pas spécifiquement à l'Université de Suceava qui est contrainte de respecter certaines dispositions à caractère national et concernent surtout les institutions centrales de l'Etat, notamment le Ministère de l'Enseignement.

Recommandations :

- Développement et mise en œuvre d'une politique internationale plus efficace basée d'abord sur la recherche mais aussi sur la mobilité étudiante (échange en semestre d'études). Pour atteindre l'objectif, il faut créer des enseignements (unités de valeur) en langue étrangère, notamment en anglais. Il est également souhaitable d'augmenter les partenariats surtout de développer des partenariats privilégiés avec quelques universités, notamment celles de l'UE. Il est utile aussi d'intégrer plusieurs autres réseaux internationaux d'universités tel par exemple celui de la Société Européenne de la Formation d'Ingénieurs (SEFI).
- Il est souhaitable que l'Université de Suceava renforce son ancrage dans les réalités de la région, développe ses relations avec les collectivités locales et régionales ainsi qu'avec le monde de l'entreprise. Il faut inviter leurs représentants à siéger dans les différentes instances de l'Université et à participer à l'élaboration des programmes de formation et projets de recherche. Faire intervenir également des membres de ces institutions et entreprises comme enseignants vacataires. Augmenter le nombre et la durée des stages que les étudiants effectuent dans les entreprises.
- Développer la pédagogie, la recherche et la gestion basées sur des projets. Renforcer les liens entre l'enseignement théorique, la recherche et les stages.
- Choisir avec plus de cohérence et rigueur les priorités dans le domaine de la recherche notamment dans l'établissement des centres d'excellence.
- Augmenter la place des enseignements des humanités (économie, gestion, droit, histoire, philosophie, langues étrangères, etc..) dans les formations d'ingénieurs. La limitation imposée aujourd'hui à 10% va à l'encontre du but poursuivi, celui de la formation des ingénieurs et non pas des techniciens. Dans la formation d'ingénieurs, en France et plus généralement en Europe, les humanités représentent en général 30% des enseignements. Cette remarque ne concerne pas spécifiquement l'Université de Suceava mais la législation nationale en vigueur.
- Augmenter le nombre des cours optionnels afin que les étudiants jouissent de plus d'initiative et de responsabilité dans le choix de leur cursus.
- L'Université doit s'impliquer davantage dans l'aide aux étudiants et diplômés désireux d'entreprendre notamment en créant des incubateurs et des pépinières

d'entreprise. Elle doit par ailleurs poursuivre ses louables efforts portant sur le développement des parcs technologiques.

- Développer une politique de communication plus efficace aussi bien au niveau interne de l'Université qu'au niveau externe : régional, national et international. Elle s'adresse dans ces derniers cas tant aux universités, partenaires ou non, qu'aux entreprises et à l'opinion publique en général.

CONCLUSIONS :

Suite à la mission d'évaluation externe de l'Université Ștefan cel Mare de Suceava à laquelle j'ai participé, je considère que cette université met en œuvre avec dynamisme une politique axée sur les grandes valeurs humanistes et européennes notamment sur des missions définies dans l'esprit du Processus de Bologne. Elle est clairement orientée vers la promotion de la qualité tant au niveau de la recherche que de la pédagogie dans une démarche orientée vers la satisfaction des besoins de la société et du marché.

J'ai apprécié comme réaliste et objectif le rapport d'évaluation institutionnel rédigé par l'équipe d'évaluateurs externes de l'ARACIS et j'accorde un haut degré de confiance à l'Université Ștefan cel Mare de Suceava

Evaluatorul extern a propus calificativul grad de încredere ridicat.

11. În baza celor de mai sus, **Departamentul de evaluare externă a calității** propune Consiliului ARACIS sa ia act de următoarele :
- universitatea a dovedit că este preocupată de asigurarea internă a calității educației ; în universitate a fost organizat și funcționează structura pentru asigurarea calității prevăzută de reglementările în vigoare.
 - universitatea și programele sale respectă Cerințele normative obligatorii stabilite de Metodologie ; la toate programele de studiu evaluatorii au propus calificativul „încredere”;
 - universitatea respectă criteriile, standardele și indicatorii de performanță prevăzuți de reglementări;
 - activitatea de cercetare este deosebit de valoroasă și se bazează pe o infrastructură de înaltă calitate, modernizată continuu și utilizată de cadre didactice și personal de laborator cu o competență deosebită; veniturile din cercetare reprezintă o componentă foarte importantă din veniturile totale ale universității;
- din răspunsul universității la observațiile ARACIS în urma vizitei rezultă că aceasta acceptă în mare parte concluziile și observațiile rezultate în urma evaluării și că înțelege să acționeze pentru eliminarea problemelor semnalate;
- Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava este o instituție acreditată prin Decizia ANCS nr. 9696/14.07.2008, Anexa 1, ca unitate componentă a sistemului de cercetare-dezvoltare de interes național cf. HG nr. 551/2007.

Având în vedere totalitatea documentelor și informațiilor avute la dispoziție, *Departamentul pentru evaluarea externă a calității* supune Consiliului ARACIS propunerea de acordare a calificativului **Grad de încredere ridicat**.

După discutarea în plenul Consiliului ARACIS din 29.09.2008, Raportul Consiliului va fi publicat pe site-ul ARACIS (www.aracis.ro) în cursul lunii octombrie 2008, conform etapizării din *Ghidului activităților de evaluare a calității programelor de studii universitare și a instituțiilor de învățământ superior*, partea a III-a.

DATA: 29.09.2008

Departamentul de Asigurare a Calității:

Prof.univ.dr.ing. Radu Mircea DAMIAN

Prof.univ.dr.ing. Adrian LUNGU

Prof.univ.dr. Romiță IUCU-BUMBU

Prof.univ.dr. Adrian MIROIU

Prof.univ.dr. Ștefan ROTH-SZAMOSZKOZI

